Lietas Nr. C25041214
Lietas arhīva Nr. C-0412-14

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Preiļos 2014.gada 12.augustā

Preiļu rajona tiesa

šādā sastāvā: tiesnese I.Stivriņa

ar sekretāri B.Kaļvu,

izskatīja atklātā tiesas sēdē Talsu ielā 2, Preiļos civillietu akciju sabiedrības „SEB banka" prasību pret /pers. A/ un /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

2014.gada 7.aprīlī akciju sabiedrība „SEB banka" (turpmāk tekstā – „AS „SEB banka"") cēla Preiļu rajona tiesā prasību pret /pers. A/ un /pers. B/ par parāda piedziņu. Prasības pieteikumā norādīts, ka 2004.gada 24.septembrī starp AS „SEB banka" un /pers. A/ tika noslēgts Studējošā aizdevuma līgums Nr.2640010, saskaņā ar kuru AS „SEB banka" izsniedza atbildētājam aizdevumu Ls 2400,00 apmērā, jeb 3414,89 *euro*. Par aizdevuma lietošanu atbildētājam tika noteikti procenti 5% gadā. Aprēķinot procentus par vienu dienu, tiek pieņemts, ka gadā ir 360 dienas, aizdevuma procenti tiek aprēķināti no izsniegtās un aizdevējam neatmaksātās aizdevuma pamatsummas par katru kalendāro dienu visā aizdevuma izmantošanas laikā līdz pilnīgai saistību izpildei. Aizdevuma atmaksāšanas sākuma termiņš tika noteikts divpadsmitais mēnesis pēc attiecīgās studiju programmas pabeigšanas vai trešais mēnesis pēc studiju pārtraukšanas, aizdevuma atmaksa un procentu par aizdevuma lietošanu samaksa bija jāveic katra mēneša 14.datumā. Par ikmēneša maksājumu termiņa kavējumu tika noteikts līgumsods 0,1 % dienā no savlaicīgi neatmaksātās (nokavētās) summas par nokavējuma laiku. No aizdevuma līguma izrietošās atbildētāja saistības tika pastiprinātas ar atbildētāja - /pers. B/ (turpmāk tekstā - galvinieks) 2004.gada 24.septembra Galvojuma līgumu Nr.G2640010/01 saskaņā, ar kuru galvinieks galvo par visu atbildētāja saistību, kas izriet no aizdevuma līguma, izpildi pret prasītāju. Parakstot galvojuma līgumu, galvinieks ir uzņēmies saistību kā pats parādnieks. Galvojuma termiņš ir noteikts līdz pilnīgai atbildētāja saistību, kas izriet no aizdevuma līguma, izpildei. Atbilstoši galvojuma līguma 3.2.punktam, ja aizdevuma līgumā noteiktajā termiņā atbildētājs nesamaksā Prasītājam tam pienākošās atbildētāja saistības, kas izriet no Aizdevuma līguma, galvinieks apņemas atbildētāja vietā pilnībā samaksāt prasītājam nesamaksātās atbildētāja saistības, kas izriet no Aizdevuma līguma, atlīdzināt atbildētāja vainas vai nokavējuma dēļ nodarītos zaudējumus un prasītājam radušos tiesu izdevumus. Atbildētājs savas uzņemtās saistības pret prasītāju nav pienācīgi pildījis un nav savlaicīgi veicis aizdevuma līgumā noteiktos maksājumus, kā rezultātā atbildētājam ir izveidojies parāds pret prasītāju. Saskaņā ar Aizdevuma līguma 8.3.punktu Prasītājam ir tiesības bez iepriekšējas atbildētāja brīdināšanas vienpusēji atkāpties no aizdevuma līguma un pieprasīt tūlītēju visu aizdevuma līguma saistību izpildi, ja atbildētājs 6 mēnešu laikā nav veicis vairāk kā 1 ikmēneša maksājumu saskaņā ar Aizdevuma līguma grafiku. Tā kā atbildētājs ilgstoši nebija veicis prasītājam nevienu ikmēneša maksājumu (kopš 2011.gada 15.novembra), prasītājs 2012.gada 4.septembrī nosūtīja atbildētājam un galviniekam ierakstītā sūtījumā vēstules, kurā informēja par vienpusēju atkāpšanos no aizdevuma līguma, norādot arī atbildētāja parādu. Atbildētājs un galvinieks tika aicināti izveidojušos parādu samaksāt līdz 2012.gada 14.septembrim. Pēc iepriekš minētās vēstules nosūtīšanas atbildētājs nav veicis parāda samaksu. Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no /pers. A/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā piedzīt no /pers. B/ par labu AS „SEB banka", kopējo parādu 3092,60 *euro* apmērā, kas sastāv no neatmaksātā aizdevuma pamatsummas 2646,54 *euro*, procentiem par aizdevuma lietošanu – 127,90 *euro*, līgumsoda – 318,16 *euro.* Piedzīt no /pers. A/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā piedzīt no /pers. B/ par labu AS „SEB banka" visus ar tiesāšanos saistītos izdevumus. Noteikt AS ,,SEB banka" tiesības saņemt no /pers. A/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā noteikt tiesības saņemt no /pers. B/, likumiskos procentus seši procenti no simta gadā no neatmaksātā aizdevuma pamatsummas par laika posmu līdz sprieduma izpildei.

Atbildētāji /pers.A/un /pers. B/ nav snieguši paskaidrojumus par prasības pieteikumu.

Prasītāja AS „SEB banka" pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, 2014.gada 29.jūlijā lietā ir iesniegts prasītāja lūgums izskatīt lietu bez prasītāja pilnvarotā pārstāvja klātbūtnes, norādīja, ka prasību uztur pilnā apmērā uz tajā norādītajiem motīviem un pierādījumiem.

Atbildētāji /pers.A/un /pers. B/ uz tiesas sēdi nav ieradušies, 2014.gada 11.augustā lietā ir iesniegts atbildētāju lūgums izskatīt lietu bez viņu klātbūtnes, norādīja, ka prasību atzīst pilnā apmērā.

Novērtējot minētos apstākļus, tiesa atzīst, ka nav konstatēti Civilprocesa likuma 209.-210.pantā noteiktie lietas izskatīšanas atlikšanas iemesli, saskaņā ar Civilprocesa likuma 156.panta pirmās daļas noteikumiem lietu iespējams izskatīt bez prasītāja pārstāvja un atbildētāju piedalīšanās.

Motīvu daļa

Tiesa, iepazinusies un izvērtējusi lietā esošos materiālus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnā apmērā.

Lietas materiāli apliecina, ka 2004.gada 24.septembrī AS „SEB banka" ar /pers. A/ noslēdza Studējošā aizdevuma līgumu Nr. 2640010, saskaņā ar kuru AS „SEB banka" piešķīra atbildētājam aizdevumu 3414,89 *euro* (Ls 2400,00) apmērā.

2004.gada 24.septembrī /pers. B/ un AS „SEB banka" noslēdza Galvojuma līgumu Nr. G2640010/01, saskaņā ar kuru /pers. B/ kā galvinieks uzņēmās pienākumu atbildēt kā pats parādnieks, par saistībām, kas izriet no Studējošā aizdevuma līguma, tai skaitā, ne tikai par parāda pamatsummu, bet arī par procentiem un līgumsodiem, kā arī par visiem citiem iespējamiem prasījumiem un izdevumiem, kas saistīti ar atbildētāja /pers. A/ parādu.

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Saskaņā ar Civillikuma 1943.pantu aizņēmējam jāatdod tāda pati summa, kādu viņš saņēmis, un saskaņā ar Civillikuma 1946.panta pirmo daļu procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti.

Civillikuma 1702.panta otrā daļa nosaka, ka šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies. Par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks.

Saskaņā ar studiju aizdevuma līguma 8.3.apakšpunktu, kurā noteikta aizdevēja tiesība vienpusēji no līguma atkāpties un pieprasīt aizņēmējam tūlītēju visu līguma saistību izpildi, ja aizņēmējs sešu mēnešu laikā nav veicis vairāk kā vienu maksājumu saskaņā ar grafiku, 2012.gada 4.septembrī prasītāja paziņoja atbildētājiem par vienpusēju atkāpšanos no kredīta līguma un pieprasīja līdz 2012.gada 14.septembrim samaksāt aizdevuma parāda summu. Paziņojumu abi atbildētāji ir saņēmuši personīgi.

Saskaņā ar Studiju aizdevuma līguma 7.punktu, par ikmēneša maksājumu termiņa kavējumu tika noteikts līgumsods 0,1 % dienā no savlaicīgi neatmaksātās (nokavētās) summas par nokavējuma laiku, ja aizņēmējs nokavē kādu no Grafikā paredzētajiem maksājumiem.

Pilns norēķins, saskaņā ar Studiju aizdevuma līguma 5.1.punktu, aizdevuma atmaksāšanas sākuma termiņš tika noteikts divpadsmitais mēnesis pēc attiecīgās studiju programmas pabeigšanas vai trešais mēnesis pēc studiju pārtraukšanas, aizdevuma atmaksa un procentu par aizdevuma lietošanu samaksa bija jāveic katra mēneša 14.datumā.

Prasītājs prasības pieteikumā norāda, ka atbildētājs savas parādsaistības pret banku nav veicis pilnā apmērā. Tādejādi atbildētāja galvenais parāds, kas izriet no 2004.gada 24.septembrī noslēgtā līguma Nr. 2640010 starp AS „SEB banka" ar atbildētāju ir 3092,60 *euro* apmērā.

Civillikuma 1717.pants nosaka, ka līgumsoda apmēru nosaka līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Civillikuma 1720.pants nosaka, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā. Šajā gadījumā līgumsods bija noteikts par aizdevuma maksājumu nokavējumu.

Saskaņā ar Studiju aizdevuma līguma 7.punktu, par ikmēneša maksājumu termiņa kavējumu tika noteikts līgumsods 0,1 % dienā no savlaicīgi neatmaksātās (nokavētās) summas par nokavējuma laiku, ja aizņēmējs nokavē kādu no grafikā paredzētajiem maksājumiem.

Tiesa atzīst, ka prasītājs pamatoti aprēķinājis līgumsodu (kavējumu), kas izveidojies par laika periodu no 2009.gada 16.novembra līdz 2012.gada 3.septembrim un no 2012.gada 3.septembra līdz 2014.gada 25.februārim 318,16 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu „katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība".

Ņemot vērā to, ka 2014.gada 1.janvārī ir stājies spēkā *Euro* ieviešanas kārtības likums, piedzenamo summu apmērs nosakāms *euro.*

Atbildētāji prasību atzīst pilnā apmērā, nekādus iebildumus pret celto prasību tiesā nav iesnieguši, kā arī nav iesnieguši pierādījumus tam, ka parāds būtu samaksāts. Līdz ar to tiesa uzskata, ka prasība ir apmierināma, un no atbildētājiem par labu prasītājam piedzenama no 2004.gada 24.septembrī noslēgtā līguma Nr. 2640010 izrietošā neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 2646,54 *euro*,procenti par aizdevuma lietošanu 127,90 *euro* un līgumsods318,16 *euro* apmērā par laika periodu no 2009.gada 16.novembra līdz 2012.gada 3.septembrim un no 2012.gada 3.septembra līdz 2014.gada 25.februārim.

Saskaņā ar Civillikuma 1698.pantu galvinieks atbild ne vien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem. Konstatēts, 2004.gada 24.septembrī /pers. A/ un AS „SEB banka" noslēdza Galvojuma līgumu Nr. G2640010/01, saskaņā ar ko /pers. B/ kā galvinieks uzņēmās pienākumu atbildēt kā pats parādnieks, t.i., kā /pers. A/ par saistībām, kas izriet no Studiju aizdevuma līguma, tai skaitā, ne tikai par parāda pamatsummu, bet arī par procentiem un līgumsodiem, kā arī par visiem citiem iespējamiem prasījumiem un izdevumiem, kas saistīti ar atbildētāja parādu.

Tiesa atzīst, ka šajā gadījumā piemērojama tiesu praksē izveidojusies formula, kas parāda galvojuma akcesoro dabu, t.i., parādu piedziņu vēršot vispirms pret /pers. A/ , bet, ja tas nebūs sekmīgi, tad pret /pers. B/.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta nosacījumiem, no atbildētājiem par labu prasītājam ir piedzenami tiesas izdevumi: valsts nodeva 358,44 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,83 *euro* .

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu no atbildētājiem valsts labā piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas pārsniedz prasītāja pirms prasības celšanas iemaksāto 7,83 *euro* apmēru, tas ir, - 7,67 *euro* (kopējā izdevumu summa 15,50 *euro*).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa norāda arī prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Tiesa atzīst, ka prasītājam nosakāmas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos sešus procentus gadā no piedzītās, bet vēl nesamaksātā galvenā parāda 2646,54 *euro* summas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, kas nosaka, ka, taisot spriedumu par naudas summas un tiesas izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nedrīkst būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas, tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto, saskaņā ar Civilprocesa likuma 8.,15.,41., 42., 97.,190., 195.pantiem, 204.[1]pantu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt pilnā apmērā.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu akciju sabiedrībai „SEB banka”, reģistrācijas Nr.40003151743, galveno parādu 2646,54 *euro* (divi tūkstoši seši simti četrdesmit seši *euro* 54 centi), procentus par aizdevuma lietošanu 127,90 *euro* (viens simts divdesmit septiņi *euro* 90 *centi*), līgumsodu318,16 *euro* (trīs simti astoņpadsmit *euro* 1 6 *centi*) apmērā, kas aprēķināts par laika periodu no 2009.gada 16.novembra līdz 2012.gada 3.septembrim un no 2012.gada 3.septembra līdz 2014.gada 25.februārim, valsts nodevu 358,44 *euro* (trīs simti piecdesmit astoņi *euro* 44 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 7,83 *euro* (septiņi *euro* 83 centi), kopā 3458,87 *euro* (trīs tūkstoši četri simti piecdesmit astoņi euro 87 *centi*).

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,84 *euro* (trīs *euro* 84 centi*)*, kas jāieskaita Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, reģistrācijas Nr.LV90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, konta Nr.LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: kods 21499.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3,83 *euro* (trīs *euro* 83 centi*)*, kas jāieskaita Tiesu administrācijai, NMR 90001672316, reģistrācijas Nr.LV90001672316, saņēmēja iestāde: Valsts kase, konta Nr.LV51TREL2190458019000, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: kods 21499.

Noteikt tiesības akciju sabiedrībai „SEB banka”, reģistrācijas Nr. 40003151743, par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no aizdevuma pamatsummas 2646,54 *euro* (divi tūkstoši seši simti četrdesmit seši *euro* 54 *centi*).

Noteikt atbildētājiem termiņu 10 (desmit) dienas sprieduma labprātīgai izpildei, skaitot no dienas, kad spriedums stājies likumīgā spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Latgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Preiļu rajona tiesā.

Tiesnese I.Stivriņa